

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ลำไยเป็นผลไม้ที่สำคัญในการทำรายได้ให้กับเกษตรกรของประเทศไทยเนื่องจาก ผลผลิตลำไยสดสามารถส่งออกไปยังต่างประเทศเป็นจำนวนมาก มีมูลค่ามากกว่าพันธุ์อื่นโดยมีพื้นที่เพาะปลูกสำคัญอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทยที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน โดยมีพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตรวมทั้งสองจังหวัดมีมากกว่าครึ่งของพื้นที่เพาะปลูกลำไยแลผลผลิตรวมทั้งประเทศ โดยตลาดส่งออกลำไยสดของไทยอยู่ในทวีปเอเชียและทวีปอเมริกาเหนือ โดยผู้บริโภคลำไยสดส่วนใหญ่จะมีเชื้อสายจีน ในปัจจุบันสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศเวียดนามก็ได้มีการพัฒนาการเพาะปลูกลำไยโดยได้ปรับปรุงสายพันธุ์ที่สามารถให้ผลผลิตสูง รสชาติดี โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนมุ่งเน้นการผลิตเพื่อให้เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ ส่วนประเทศเวียดนามก็ได้ปรับปรุงสายพันธุ์ลำไยให้มีผลผลิตสูงขึ้นและมีคุณภาพดี เพื่อที่จะสามารถส่งออกทั้งในรูปแบบของลำไยสดและลำไยอบแห้งให้มากยิ่งขึ้น ในปัจจุบันลำไยสดของเวียดนามยังมีคุณภาพต่ำ โดยมีเนื้อน้อย เมล็ดโต และมีน้ำในผลมาก จึงส่งออกลำไยอบแห้งตลาดเดียวกับของไทยเป็นสำคัญ ในอนาคตการเข้าสู่เงื่อนไขทางการค้าของ WTO ดังนั้นในอนาคตปัญหาการแข่งขันการส่งออกลำไยสดของไทยในตลาดโลก อาจจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ในอดีตที่ผ่านมาได้มีการศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนต่อการผลิตลำไยในภาคเหนือเช่น การศึกษาด้านทุนผลตอบแทน ราคาคุ้มทุนของการปลูกและอายุที่เหมาะสมในเชิงเศรษฐกิจของการทำสวนลำไยในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ปี 2518/2519 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2520) และการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตลำไยของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ทำการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตลำไยพันธุ์อีดอของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2541) เป็นต้น แต่ยังไม่พบว่ามีการศึกษาถึงความสามารถในการแข่งขันลำไยสดของประเทศไทยเลย ซึ่งการศึกษาถึงความสามารถในการแข่งขันของลำไยสดสามารถพิจารณาได้จากความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ โดยใช้แนวคิดต้นทุนการการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (domestic resource cost : DRC) ซึ่งวิเคราะห์ได้โดยการคำนวณตัวชี้วัดโดยตรงหรือใช้การวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์ (policy analysis matrix: PAM) และในการศึกษานี้ได้

ครอบคลุมถึงการศึกษผลกระทบของปัจจัยสำคัญที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันการส่งออก ลำไยสด จะทำให้ทราบความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกลำไยสดและก่อให้เกิดการปรับปรุงและการพัฒนาทั้งทางด้านการผลิตและการส่งออกลำไยสดของไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

โดยการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อทราบต้นทุนการผลิต ปริมาณผลผลิต รายรับ และต้นทุนการตลาดลำไยของภาคเหนือ 2) เพื่อทราบต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ และอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตในการส่งออกในการส่งออกลำไยของภาคเหนือและประเทศคู่แข่งที่สำคัญและ 3) เพื่อทราบผลกระทบของปัจจัยสำคัญที่มีต่อความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบของการส่งออกลำไยสดของภาคเหนือ

การศึกษาในครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิด้านต้นทุนการผลิตลำไยของเกษตรกรในภาคเหนือจำแนกตามสวนช่วงอายุต่างๆ ตลอด 25 ปีจำนวน 45 รายจำแนกเป็นรายสวนรวม 75 สวนที่มีอายุต่างๆ กัน ทำการรวบรวมต้นทุนการตลาดของพ่อค้าขายส่งระดับต่างๆ รวม 23 ราย และยังรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิด้านปริมาณผลผลิตลำไย ปริมาณการส่งออกลำไย อัตราดอกเบี้ย อัตราภาษีนำเข้าปัจจัยการผลิต อัตราแลกเปลี่ยน ตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิตจากหน่วยงานราชการต่างๆ ได้แก่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นอกจากนี้ยังได้รวบรวมข้อมูลด้านค่าจ้างแรงงาน ราคา ลำไยสด ราคานำเข้าลำไยสด อัตราภาษีนำเข้าผลผลิตลำไยสด และอัตราแลกเปลี่ยนของสาธารณรัฐประชาชนจีนจากสถานกงสุลไทย ณ นครคุนหมิง กวางโจว และเซี่ยงไฮ้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน และการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบการศึกษาอีกส่วนหนึ่งด้วย ข้อมูลที่รวบรวมได้ถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์ (PAM)

ในการศึกษาดังนี้ได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ โดยได้ทำการศึกษาเชิงพรรณนาเป็นการอธิบายถึงปริมาณผลผลิต ต้นทุนการผลิต รายได้ ผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับและลักษณะการขายผลผลิตลำไยสดของเกษตรกรในรูปแบบต่างๆ ข้อมูลทางด้านการตลาดของผู้ประกอบการค้าระดับต่างๆ ส่วนการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อที่ความต้องการจะทราบถึงความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการผลิตลำไยสดของภาคเหนือของประเทศไทย จึงได้ทำการศึกษาด้านแนวคิดต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) โดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์ (PAM) ซึ่งในขั้นแรกต้องทำการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรโดยแบ่งเป็นต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร โดยค่าใช้จ่ายในขั้นตอนนี้จะพิจารณาตามราคาท้องตลาดที่เกษตรกรจ่ายจริงในปัจจุบันทุกชนิดหรือราคาทางเอกชน แต่มีต้นทุนบางประเภทที่เกษตรกรไม่ได้

เกิดขึ้นในปีเดียวจึงต้องคำนวณค่าเสื่อมตลอดอายุการใช้งาน ในขั้นตอนที่สองทำการจำแนกต้นทุนปัจจัยการผลิตภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ โดยใช้ข้อมูลจากตารางปัจจัยการผลิต – ผลผลิต (I – O Table) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปี 2543 คำนวณสัดส่วนของต้นทุนปัจจัยการผลิตค้าขายสดในปีการเพาะปลูก 2544/2545 ในขั้นตอนที่สามได้ทำการคำนวณมูลค่าของต้นทุนการผลิตตามราคาทางสังคม โดยแยกต้นทุนออกเป็น (1) ต้นทุนที่เกิดจากปัจจัยที่มีการนำเข้าจากต่างประเทศ โดยใช้ตัวปรับค่าเพื่อขจัดอิทธิพลของภาษี (conversion factor: CF) และเป็นตัวปรับค่าให้ราคาตลาดหรือราคาเอกชนให้เป็นราคาทางสังคม (2) ต้นทุนที่เป็นปัจจัยภายในประเทศ อาทิเช่น ที่ดิน แรงงาน อัตราคิดลด ปัจจัยเหล่านี้ใช้ค่าเสียโอกาสและการพิจารณาว่าเป็นการแข่งขันในตลาดสมบูรณ์หรือไม่ในการประเมินราคาทางเอกชนให้เป็นราคาทางสังคม ขั้นตอนที่ดีได้ทำการคำนวณต้นทุนและรายรับเฉลี่ยตลอดอายุของถั่ว (25ปี) เนื่องจากมูลค่าของผลผลิตและต้นทุนการผลิตในแต่ละปีแตกต่างกัน จึงหาค่าเฉลี่ยต้นทุนการผลิตถั่วสดออกมาในรูปมูลค่าปัจจุบันและกระจายเฉลี่ยให้เท่ากันตลอด 25 ปีด้วยตัวปรับค่าที่เรียกว่า capital recovery factor (CRF) และขั้นตอนที่ห้าเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่สี่ไปจำแนกเข้าตารางวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์และวิเคราะห์หาค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) ตัวชี้วัดอื่นๆ ที่สามารถคำนวณได้จากการวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์ (PAM)

ส่วนการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของประเทศคู่แข่งเนื่องจากข้อจำกัดด้านระยะเวลาและข้อมูล ในการศึกษาต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศจึงได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันการส่งออกผลผลิตถั่วสดกับสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยได้ใช้พื้นฐานข้อมูลต้นทุนการผลิตจากกรณีของประเทศไทยแล้วปรับค่าตัวแปรด้านแรงงานและปริมาณผลผลิตซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ก่อให้เกิดความแตกต่างในการผลิตระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน และการศึกษาหาค่าระดับวิกฤตของปริมาณผลผลิต ราคาส่งออก การเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงาน ค่าปุ๋ยและสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในการศึกษานี้ได้ใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงค่าตัวแปรที่ต้องการทราบค่าวิกฤตแบบลองผิดลองถูกและคำนวณค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศโดยใช้โปรแกรมตารางคำนวณจนกระทั่งได้ค่าการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่วิเคราะห์ที่ทำให้ค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศเท่ากับ 1

จากการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนาพบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน โดยรวมพื้นที่เพาะปลูกถั่วของทั้ง 2 จังหวัดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66 ของพื้นที่เพาะปลูกถั่วทั่วประเทศ พันธุ์ที่นิยมปลูกคือ พันธุ์อีคอง เนื่องจากเป็นที่นิยมของตลาดต่างประเทศ โดยตลาดต่างประเทศของไทยได้แก่ ตลาดในเอเชียเช่น ตลาดฮ่องกง

ตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีน มาเลเซีย อินโดนีเซีย และไต้หวัน ส่วนตลาดทางยุโรปได้แก่ ฝรั่งเศสและอังกฤษ และตลาดทางอเมริกาเหนือได้แก่ แคนาดาซึ่งก็มีการส่งออกต่อไปยัง สหรัฐอเมริกาอีกด้วย

ผลการศึกษาคำนวณต้นทุนการผลิตลำไยสดของเกษตรกรชาวสวนโดยใช้พื้นฐานของข้อมูลปี พะเพาะปลูก 2544/45 พบว่าโดยเฉลี่ยเกษตรกรชาวสวนต้องลงทุนเริ่มแรกในการสร้างสวนเท่ากับ 2,450 บาท/ไร่ ในช่วงอายุ 1-4 5-10 11-15 16-20 และ 21-25 ปีจะเสียต้นทุนการผลิตรายปี เท่ากับ 5,990 8,187 8,447 8,747 และ 10,017 บาท/ไร่ ตามลำดับ ชาวสวนลำไยสามารถผลิตลำไยได้โดยเฉลี่ยเท่ากับตลอดอายุสวน 25 ปีเท่ากับ 1,461 กิโลกรัมต่อปีหรือมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 42,529 บาทต่อไร่ ส่งผลให้เกษตรกรชาวสวนลำไยมีกำไรโดยเฉลี่ยเท่ากับ 33,917 บาท/ไร่ สำหรับต้นทุนการตลาดโดยเฉลี่ยพ่อค้าผู้รวบรวมในท้องถิ่นเสียต้นทุนเท่ากับ 0.68 บาท/กิโลกรัม ส่วนพ่อค้าขายส่งและพ่อค้าส่งออกลำไยสดเสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ 2.78 และ 5.32 บาท/กิโลกรัม ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศซึ่งวิเคราะห์ ณ ท่าเรือส่งออกแหลมฉบังของลำไยสดของภาคเหนือมีค่าเท่ากับ 0.8850 และอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตเท่ากับ 0.9588 เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศจีนซึ่งมีค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศและอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตเท่ากับ 1.0252 และ 1.1183 แสดงว่า ผลผลิตลำไยของภาคเหนือมีความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศได้และมีความสามารถในการแข่งขันขั้นสูงกว่าสาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากผลผลิตลำไยเฉลี่ยต่อไร่ของสาธารณรัฐประชาชนจีนยังต่ำกว่าของไทยพอสมควร

ผลการศึกษาของการเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตตามสถานการณ์การผลิตและผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของปริมาณผลผลิต ราคาส่งออก การเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงาน ค่าปุ๋ย สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เพื่อศึกษาหาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในกรณีการผลิตลำไยสดของภาคเหนือของประเทศไทย พบว่า ถ้าปริมาณผลผลิตลำไยเฉลี่ยต่อไร่ลดลงทำให้ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศมีค่าเพิ่มขึ้นซึ่งหมายถึง ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบลดลงหรือความสามารถในการแข่งขันการส่งออกของผลผลิตลำไยสดลดลงด้วย แต่ถ้าปริมาณผลผลิตลำไยเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นทำให้ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศมีค่าลดลงหมายถึงความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นหรือความสามารถในการแข่งขันเพิ่มมากขึ้นด้วย ส่วนผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของปริมาณผลผลิตพบว่า ผลผลิตลำไยสดเฉลี่ย/ไร่ของเกษตรกรในภาคเหนือของไทยต้องไม่ต่ำกว่า 445 กิโลกรัม/ไร่ จึงจะทำให้มีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกผลผลิตลำไยสดคงอยู่ได้ ส่วนผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของราคาส่งออกผลผลิตลำไยสดเท่ากับ 19.5 บาท/กิโลกรัม เป็นระดับราคาที่ต่ำสุดที่ทำให้มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผลผลิตลำไยสดยังคงมีอยู่ต่อไป

สำหรับการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนการผลิตด้านแรงงาน พบว่าสามารถเพิ่มได้อีกร้อยละ 70 ของอัตราค่าจ้างแรงงานที่ทำให้ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบยังคงอยู่และระดับวิกฤตของการเปลี่ยนแปลงต้นทุนการผลิตด้านปุ๋ย สารกำจัดแมลงและป้องกันศัตรูพืชสามารถเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นได้อีกร้อยละ 60 จึงจะทำให้ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกผลผลิตลำไยสดสูญหายไป แสดงว่าความสามารถในการแข่งขันในการส่งออกลำไยสดของเกษตรกรในภาคเหนือของประเทศไทยมีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนการผลิตที่เป็นค่าจ้างแรงงานและค่าปุ๋ยและสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในระดับต่ำ

ผลการศึกษาข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ประเทศไทยสามารถที่จะพัฒนาการผลิตลำไยได้ดียิ่งขึ้น ถ้าหากมีการเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตต่อไร่ในการผลิตลำไยย่อมทำให้ประเทศไทยมีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบมากยิ่งขึ้นหรือถ้าเกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านแรงงานและค่าใช้จ่ายทางด้านปุ๋ยและสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ย่อมมีผลเกื้อหนุนให้การผลิตลำไยสดของภาคเหนือของประเทศไทยมีความได้เปรียบเทียบ โดยเปรียบเทียบที่มากยิ่งขึ้นและสามารถที่จะแข่งขันในการส่งออกผลผลิตลำไยสดได้อย่างยั่งยืน

5.2 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

5.2.1 ข้อเสนอแนะทางนโยบาย

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในการส่งออกผลผลิตลำไยสด โดยวัดจากอัตราส่วนต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) ซึ่งผลจากการศึกษาพบค่า DRC มีค่าเท่ากับ 0.8850 ซึ่งแสดงถึงความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของการผลิตลำไยสดของประเทศไทย นอกเหนือจากค่า DRC แล้วตัวชี้วัดอื่นๆ ได้แก่ อัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิต (PCR) มีค่าเท่ากับ 0.9588 ซึ่งแสดงว่าการผลิตลำไยสดในทางเอกชนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ส่วนสัมประสิทธิ์ความคุ้มครองตามราคา (NPC) มีค่าเท่ากับ 1 แสดงว่าระบบการแทรกแซงของรัฐบาลก่อให้เกิดผลทางบวกและทางลบที่หักล้างกันพอดีและสัมประสิทธิ์การคุ้มครองสุทธิ (EPC) มีค่าเท่ากับ 0.9808 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่าผลกระทบโดยรวมของนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อตลาดผลผลิตและตลาดปัจจัยพร้อมกัน ก่อให้เกิดการบั่นทอนในการผลิตลำไยเนื่องจากรัฐบาลได้เก็บภาษีปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตมีราคาตลาดสูงขึ้น โดยไม่ได้มีการแทรกแซงด้านตลาดผลผลิต

ดังนั้นเพื่อให้การผลิตลำไยสดของไทยยังคงความสามารถในการแข่งขันการส่งออกผลผลิตลำไยสดควรมีการร่วมมือกันพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีการผลิต การเก็บรักษา และการพัฒนา

ทางการตลาด โดยการร่วมมือกันทั้งเกษตรกรผู้ปลูกลำไย ผู้ประกอบการค้าส่งออก และรัฐบาล ซึ่งการดำเนินการของแต่ละส่วนมีข้อเสนอแนะดังนี้

ทางด้านเกษตรกรผู้ปลูกลำไย ควรใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อทำให้การผลิตลำไยมีปริมาณผลผลิตที่ดีและเป็นการลดต้นทุนการผลิตในด้านสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและลดต้นทุนการผลิตในส่วนของปุ๋ยเคมีอีกทั้งเป็นการลดสารเคมีตกค้างในผลผลิตลำไยด้วย เนื่องจากในปัจจุบันผู้บริโภคได้ให้ความสำคัญกับอาหารที่ปลอดสารเคมีตกค้าง ดังนั้นผู้ผลิตก็ควรให้ความสำคัญในการผลิตลำไยที่ปลอดสารเคมีตกค้างเพื่อที่จะสามารถแข่งขันกับการผลิตลำไยของสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่เน้นการผลิตลำไยแบบปลอดสารพิษ (green food)

เกษตรกรผู้ปลูกลำไยควรให้ปรับปรุงการทำต้นลำไยให้มีขนาดทรงพุ่มที่เล็กลงและเพิ่มจำนวนต้นต่อไร่ให้สูงขึ้นเพื่อลดค่าใช้จ่ายทางด้านแรงงานในการเก็บเกี่ยวและสะดวกต่อการจัดการดูแลรักษาสวน โดยปลูกระยะ 4x4 เมตรหรือ 3x5 เมตร โดยปริมาณผลผลิตลำไยเฉลี่ยต่อไร่ที่เกษตรกรที่ผลิตได้ไม่ควรต่ำกว่า 445 กิโลกรัม/ไร่ จะทำให้ค่า DRC มีค่าไม่เกิน 1 ซึ่งจะทำให้การผลิตลำไยสดเพื่อการส่งออกยังคงมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบต่อไป

ทางด้านผู้ประกอบการค้าลำไยสดส่งออก ควรเน้นกลยุทธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ของลำไยให้มีคุณภาพที่ดีและให้รักษามาตรฐานด้านการจัดการเกรดลำไยดีสม่ำเสมอ โดยพยายามให้มีการปรับปรุงรูปแบบการบรรจุลำไยให้ลดการใส่ลำไยร่วงและลำไยที่ผลเล็กปะปนให้น้อยลง โดยใช้วิธีการให้ชาวสวนมัดเป็นช่อลำไยให้มีขนาดมัดประมาณกำมือ เพื่อลดการใส่ลำไยร่วงลงไปในตะกร้า เป็นการช่วยให้ผลผลิตลำไยสดที่ส่งออกไปเมื่อไปถึงตลาดปลายทางจะได้ไม่เน่าเสียเนื่องจากลำไยร่วงอีก ซึ่งจะทำให้ได้รับผู้ประกอบการค้าได้รับราคาดี ส่งผลต่อเกษตรกรชาวสวนด้วย อีกทั้งผู้ประกอบการค้าควรปรับปรุงการตรวจคัดเกรดให้มีมาตรฐานที่แน่นอน เพื่อการส่งออกผลผลิตลำไยสดของประเทศไทยจะได้มีมาตรฐานลำไยที่ดีและคงความสามารถในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศไว้ได้

ผู้ประกอบการค้าควรขยายที่มีอยู่ในปัจจุบันและขยายตลาดใหม่ให้มากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นไปที่ผู้บริโภคชนชาติจีนให้บริโภคลำไยกันมากขึ้นทั้งคนจีนที่อยู่ในประเทศและคนจีนที่อยู่ในประเทศต่างๆทั่วโลกให้บริโภคลำไยสดกันให้มากขึ้น

รัฐบาล ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนลำไยขึ้นเพื่อสนับสนุนการวิจัยทั้งทางด้านเทคโนโลยีการผลิตโดยเน้นให้การเพิ่มผลผลิตต่อไร่และการผลิตลำไยเป็นลำไยปลอดสารพิษเพื่อแข่งขันกับลำไยของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่เน้นเรื่องการปลอดสารพิษเช่นกัน โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ให้ทราบว่าผลผลิตลำไยสดของไทยไม่มีสารโปรตีสเซียมคลอเรตตกค้างอยู่ให้ผู้บริโภคในตลาดต่างประเทศได้รับทราบและเข้าใจให้ถูกต้อง

รัฐบาลควรสนับสนุนการวิจัยวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อให้รักษาคุณภาพของผลผลิตลำไยสดให้คงคุณลักษณะลำไยสดไว้ได้นานและไม่มีผลกระทบต่อรสชาติของสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ โดยค้นคว้าหาวิธีการอื่น ๆ ที่จะรักษาคุณภาพของลำไยสดเช่น การค้นคว้าวิจัยการเก็บรักษาลำไยโดยใช้โอโซนหรือไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ โดยให้ผลงานการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้ โดยให้มีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาที่ผู้ประกอบการค้าส่งออกสามารถที่จะจ่ายได้

5.2.2 ข้อจำกัดในการศึกษาและข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

ก) ข้อจำกัดในการศึกษาทางด้านข้อมูล

การศึกษานี้ พบว่าข้อมูลด้านราคา เช่น ข้อมูลราคา FOB ของผลผลิตลำไยสดของผู้ส่งออกเป็นราคาที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ ส่วนข้อมูลของเกษตรกรทางด้านปริมาณผลผลิตพบว่าข้อมูลในส่วนนี้มีค่าสูงเกินกว่าปกติที่ได้มีการศึกษามาก่อน เนื่องจากเกษตรกรไม่สามารถจำข้อมูลที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลผลผลิตได้ โดยเกษตรกรสามารถจำข้อมูลได้เฉพาะในส่วนของปริมาณผลผลิตสูงสุดที่จำได้ ส่วนข้อมูลด้านราคาผลผลิตลำไยที่เกษตรกรได้รับ เกษตรกรมักจะจำข้อมูลรายละเอียดไม่ได้เพราะเกษตรกรไม่ได้มีการจดบันทึกหรือหลักฐานในการขายเอาไว้ ข้อมูลที่ได้รับจึงเป็นราคาโดยการเฉลี่ยและการประมาณการของเกษตรกร

ข) ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

ควรมีการศึกษาต่อถึงความสามารถในการแข่งขันการส่งออกผลิตภัณฑ์ลำไยอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกได้เช่น ลำไยอบแห้ง ลำไยกระป๋อง ลำไยแช่แข็งเป็นต้น เป็นต้น โดยใช้แนวคิดต้นทุนการใช้ทรัพยากร (DRC) และใช้วิธีการวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์ (PAM) เพื่อศึกษาถึงความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการส่งออกและสามารถที่พัฒนาการผลิตและการตลาดของลำไยต่อไปในอนาคต